

El llenguatge

Una obra reeixida

Per a substituir el castellanisme «lograr», que ha aconseguit d'introduir-se amb notable força en la nostra llengua, hom sol proposar, és clar, tots aquells verbs propis de què disposem: aconseguir, assolir, obtenir, haver, atènyer, abastar, reeixir... El primer de la llista, aconseguir, sembla el més recomanable, perquè és segurament el més normal i que té més casos d'aplicació: frases com Hem aconseguit el que ens proposàvem i Espero aconseguir encara més coses són, efectivament, no únicament correctes del tot sinó, a més, pròpies d'una expressió natural i espontània.

Però que aconseguir sigui el verb més adequat o aconsellable per a traduir «lograr», o per a substituir-lo com a castellanisme, no vol pas dir que hi equivalgui en tots els casos. Concretament, avui és molt freqüent, en castellà, l'ús com a adjectiu del participi passat de «lograr», és a dir, «logrado», per a indicar que una cosa ha arribat a un grau molt elevat de perfecció. Això fa que, tal com amb raó ens denuncia un dels nostres lectors, algú, volent sens dubte evitar expressions com «una novel·la molt lograda» o «un treball lograt», però prenent-les tanmateix per model, digui «una novel·la molt aconseguida» o «un treball aconseguit». Es tracta, certament, d'un ús indegut del participi aconseguit, que hauria d'evitar-se, ja que aconseguit equival a assolit o obtingut. Podem parlar, per tant, de la perfecció aconseguida en la realització d'una obra, però si diem una obra aconseguida indiquem, pròpiament, «una obra que hom ha arribat a posseir, que hom ha obtingut», però no que es tracti d'una obra d'un grau elevat de perfecció.

Per a expressar aquesta idea de perfecció aconseguida en una obra o un treball, disposem de l'adjectiu reeixit, participi habilitat del verb reeixir, que significa, segons el Fabra, «que ha sortit bé»: una novel·la molt reeixida, un treball reeixit, un resum ben reeixit. Notem que reeixir, si bé en alguns casos es pot usar amb el mateix valor que aconseguir, és un verb intransitiu, que demana construccions molt diferents que aquest altre verb, i és lògic, per consegüent, que una obra aconseguida vulgui dir una cosa molt diferent que una obra reeixida.

D'altres termes com encertat, ben fet, ben trobat, vorejant la perfecció, es poden usar també en alguns casos amb el mateix valor que reeixit.

Albert Jané